

EESTI KUNSTI DIGISILD

TEEMA
KUNST JA TAVAD

DIGISILLA VIDEO

Pieter Breughel noorema ateljee
„Andide toomine pruutpaarile”

Pieter Breughel noorema ateljee. Andide toomine pruutpaarile U 1630. Õli. Eesti Kunstimuuseum

TEA

Madalmaade linnad kujunesid 15. sajandil Euroopa kaubateede olulisteks sõlmpunktideks. Soodsad majanduslikud olud tõid kaasa elanikkonna jõukuse kasvu ja kiire linnastumise ning löid soodsa pinnase kultuuri õitsenguks. Hakates vastu **Habsburgide dünastia** Hispaania haru võimule, kuulutasid Madalmaade põhjapoolsed provintsid end 1581. aastal sõltumatuks ning moodustus **uus riik – Holland**. Muutunud ühiskondlikes oludes teiseses ka vajadus kunstiteoste järele: kunsti peamine tellija ei olnud enam kirik ega aadlkkond, vaid laiapõhjaline jõukas **linlastest keskklass**. Avardas kunstis kujutatavate teemade palett, populaarseks kujunesid **olustikud, vaikelud ja maastikud**.

Olustikulised, st igapäevaelu kujutavad teemad ise-loomustavad iseäranis just 17. sajandi Hollandi kunsti. Väga menukaks kujunes maarahva **pidustuste teema**, mille esiletõstjaks loetakse **Pieter Bruegel vanemat** (1526/30–1569), keda on nimetatud suisa talupoegade Bruegeliks. Talupoegi kujutas kunstnik elutervete, natuke lihtsameelsete ja sümpaatselt humoorikate tegelastena. Tema teostes põimuvad humanismiajastule omane huvi rahva tavade ja kommete vastu, linnastunud kodanluse unistuslik igatsus lihtsa maaelu

järele ning allegooriline moraliseeriv või kombeõpetuslik sõnum. Bruegeli ja tema järgijate detailrikkad **olustikumaalid** on kunstiloolise väärtuse kõrval ka olulised **etnograafilised allikad**. Eesti Kunstimuuseumi kogus leiduvad „Pruudi saatmine kirikusse” ja „Andide toomine pruutpaarile” on Pieter Bruegel vanema poja **Pieter Breughel noorema** ateljee kordused isa populaarsust võitnud teostest.

ARUTLE JA LOO

Enne vaatamist

- Kuidas seletaksid termineid *traditsioon, tava, komme?*
- Mis on traditsioonide ja tavade roll ühiskonnas? Kas traditsioonid ja tavad pärsivad uusi arenguid?
- Millised on Sinu ja Su pere traditsioonid (jõulud, sünnipäevad vm)?

Pärast vaatamist

- Milliseid 17. sajandil Madalmaades levinud pulmakombeid jäädvustab Pieter Breughel noorema maal „Andide toomine”? Mille poolest erinevad toonased pulmatavad tänapäevastest?
- Kellele olid mõeldud ja mis funktsiooni täitsid talupoegade argi- ja pidupäevi kujutavad kunstiteosed?
- Mille poolest on Pieter Bruegel vanem kunstiloos teed rajav meister?

Moodustage 2–4liikmelised rühmatöö grupid. Iga grupp valib neli tähtpäeva (jõulud, jaanipäev, rebaste ristimine, vabariigi aastapäev vms) ning otsib pilte, fotosid ja muud visuaalset materjali, mis kannaks nende tähtpäevade sisu ja sümbolikat. Kogutud visuaalsest materjalist tehke valik ja koostage kollaažina A3- või A2-formaadis alusele traditsioonide „lapitekk”.

Valige kõigi valminud kollaažide seast välja üks tähtpäeva tähistamist kujutav pilt ja teostage sellele analüüs. Võtke eeskujuks videos kuuldu ja analüüsisige, mida ütleb konkreetse tava kohta teie pilt. Arutlege omavahel, kuidas seda pilti võidakse vaadelda ja mõtestada saja aasta pärast.

MUUSEUMITUNNI SOOVITUS

„Õukonnakunstist tänavakunstini” gümnaasiumi muuseumitundide sarjast „Kunsti roll eri ajastutel”